

[Kaj Hansen.]

huslejeregulering opretholdes, skal der indføres en omkostningsbestemt leje og derudover en afkastning til ejeren på 7 pct. af 15. almindelige vurdering. Den kan dog gå op til 14 pct. for de sidst byggede ejendomme.

Hvad betyder det? Det kommer til at betyde lejeforhøjelser i næsten alt privat udlejningsbyggeri, og dertil kommer, at lejeforhøjelserne vil sætte yderligere fart i den inflation, som regeringen foregiver at ville bekæmpe. Ejendomspriserne vil stige, og inflationsstigningen vil på ny blive belånt. I hvor stor udstrækning lejerne får mulighed for at kontrollere den omkostningsbestemte leje, bliver jo meget afhængig af udformningen af det andet lovforslag vedrørende lejeloven. Dette forslag er det mest positive af de forslag, der indgår i boligforliget, men hvorfor er det i grunden med i forliget? Det havde der i og for sig ikke været nogen grund til. Jeg tror, at det store flertal i folketinget vil medvirke til en forbedring af lejelovgivningen med indførelse af medbestemelsesret for lejerne, og derfor får man en mistanke om, at dette er medtaget i boligforliget for at pynte på den øvrige del af forliget, der ud fra et socialt synspunkt er helt uacceptabelt.

Efter vor opfattelse kan der ikke blive beboerdemokrati, så lang tid udlejningsejendommene er i privat eje, men vi vil da gerne arbejde for, at lejerne får en størst mulige indflydelse og medbestemelsesret. Vi mener heller ikke, at denne medbestemmelse skal begrænses til ejendomme med 12 eller flere lejligheder. Der er masser af otte-, seks- og firefamiliehuse ude over landet, i særdeleshed i provinsen, og de bør også omfattes af denne medbestemelsesret.

Hvad lejelovsforslaget i øvrigt angår, vil vi lægge stor vægt på de forslag, der er kommet, og som måtte komme fra Lejernes Landsorganisation.

Jeg vil gerne sige sammenfattende, fordi disse lovforslag jo hænger sammen og drejer sig om afgørende ting i hele boligpolitikken, at det er karakteristisk for boligforliget såvel

som for de love, der er fremsat her, at de går uden om de grundlæggende årsager til bolig- og byggekrisen. Jord- og ejendomspekulationen angribes ikke, inflationsgevinsterne skal hverken inddrages eller båndlægges, og endvidere fortsætter den tårnhøje rente.

Forliget, der ingen problemer løser, men pålægger befolkningen højere boligudgifter og kastrerer det sociale byggeri, fordømmes med rette. Må jeg gøre opmærksom på, at Boligselskabernes Landsforening, Lejernes Landsorganisation, De uddannelsessøgendes Samarbejdsudvalg, talrige boligforeninger, lejerforeninger og fagforeninger, har taget afstand fra dette forlig, forlanger, at det bliver taget af bordet, og at boligproblemerne tages op til fornyet behandling, og det kan kommunisterne fuldt ud tilslutte sig.

Det er også karakteristisk, at de seks partiers målsætning om de 40.000 lejligheder ikke står i noget af de lovforslag, der er fremsat her, og jeg vil gerne spørge: hvilken lov skal det ind i? Det står jo i boligforliget, og man siger, at det er en målsætning. Ja men det kan da ikke være sådan, at det er sådan en privat aftale mellem nogle partier, som er indgået i et eller andet udvalgsværelse. Vi forlanger, at denne målsætning kommer til behandling her i folketinget, og den målsætning, som folketinget bliver enig om, må indgå i en eller anden lov, for det kan ikke være sådan, at et forlig på den ene eller den anden facon har forrang fremfor, hvad der vedtages og behandles her i folketinget. Derfor vil jeg gerne i øvrigt sige til socialdemokratiet i denne forbindelse og specielt til hr. Svend Jakobsen, som har beskæftiget sig meget med disse spørgsmål, at hvis regeringen og de fem borgerlige partier ikke vil opfylde denne målsætning på de 40.000 lejligheder, så har socialdemokratiet nu en glimrende lejlighed til at sprænge dette boligforlig, og jeg tror ikke, at de skal lade denne lejlighed gå fra sig.

Vi har fremsat det forslag, som har været behandlet, med hensyn til momsrefusion,